កម្មវិធីពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតថ្នាក់ជាតិ

សំណួរដែលគេសួរញឹកញាប់ពីសមាជិកសហគមន៍

តើជំងឺមហារីកសួតជាអ្វី?	02 →
តើការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតជាអ្វី?	02 →
ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំគួរគិតអំពីការស្កេន CT ដូសកម្រិតទាប?	02 →
តើខ្ញុំត្រូវប្រាប់ពីអ្វីខ្លះដល់គ្លីនិកវិទ្យុសាស្ត្រនៅពេលខ្ញុំកក់ការស្កេន?	02 →
តើការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតអាចជួយខ្ញុំបានដោយរបៀបណា?	02 →
តើការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់អ្វីខ្លះ?	03 →
ចុះបើខ្ញុំមានរោគសញ្ញានានាដែលខ្ញុំគិតថាអាចជាជំងឺមហារីកសួត?	03 →
តើការស្កេននឹងត្រូវចំណាយអស់ប៉ុន្មាន?	04 →
ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំមិនមានសិទ្ធិទទួល?	04 →
តើមានអ្វីកើតឡើងបន្ទាប់ពីការស្កេនរបស់ខ្ញុំ?	04 →
តើខ្ញុំត្រូវទៅពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតជាញឹកញាប់ប៉ុណ្ណាដែរ?	04 →
តើខ្ញុំទៅពិនិត្យនៅកន្លែងណា?	04 →

Australian Government

NATIONAL LUNG CANCER SCREENING PROGRAM

តើជំងឺមហារីកសួតជាអ្វី?

ជំងឺមហារីកសួតគឺជាជំងឺមហារីកមួយដែលចាប់ផ្តើមនៅក្នុងសួត។ ក្រុមកោសិកាដែលមិនធម្មតាលូតលាស់ដែលមិនអាចគ្រប់គ្រងបាន ហើយក៏អាចរីករាលដាលទៅផ្នែកផ្សេងទៀតនៃរាងកាយផងដែរ។

តើការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតជាអ្វី?

ការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួត គឺដើម្បីរកមើលសញ្ញានានានៃជំងឺមហារីក ខណៈពេលដែលអ្នកកំពុងមានអារម្មណ៍ល្អ និងមុនពេលអ្នកមានរោគសញ្ញាណាមួយ។ វាប្រើការស្កេនដោយកុំព្យូទ័រថតរូបភាពកាំរស្មីអ៊ិចដូសកម្រិតទាប (CT) ដើម្បីថតរូបភាពនៃទ្រូង ដើម្បីរកមើលដុំតូចៗ ហៅថាដុំពកតូចៗ។

ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំគួរគិតអំពីការស្កេន CT ដូសកម្រិតទាប?

ប្រសិនបើអ្នកមានហានិភ័យខ្ពស់នៃជំងឺមហារីកសួត ការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតអាចរកឃើញជំងឺមហារីកនៅដំណាក់កាលដំបូងនៅពេលដែលការព្យាបាលមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត។ ការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតអាចជួយសង្គ្រោះជីវិតរបស់អ្នក។

ប្រសិនបើអ្នកមានអាយុចន្លោះពី 50 ទៅ 70 ឆ្នាំ មិនបង្ហាញសញ្ញា ឬរោគសញ្ញានានាដែលបង្ហាញថាមានជំងឺមហារីកសួត ជក់បារី ឬបានផ្តាច់បារីក្នុងរយៈពេល 10 ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ហើយមានប្រវត្តិជក់បារីរយៈពេលយូរ អ្នកគួរតែណាត់ជួបជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកដើម្បីមើលថាតើការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតគឺជាជម្រើសត្រឹមត្រូវសម្រាប់អ្នកដែរឬទេ។

តើខ្ញុំត្រូវប្រាប់ពីអ្វីខ្លះដល់គ្លីនិកវិទ្យុសាស្រ្តនៅពេលខ្ញុំកក់ការស្កេន?

ប្រាប់ពួកគេថា អ្នកគឺជាអ្នកចូលរួមពិនិត្យរកមើលជំងឺជំងឺមហារីកសួត។ សូមប្រាប់គ្លីនិកវិទ្យុសាស្រ្តឱ្យបានដឹង ប្រសិនបើអ្នកត្រូវការជំនួយបន្ថែមដើម្បីជួយអ្នកក្នុងការចូលរួមការណាត់ជួប។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើអ្នកប្រហែលជាត្រូវការជំនួយក្នុងការឡើងលើគ្រែ ឬប្រសិនបើអ្នកចង់បានអ្នកបកប្រែផ្ទាល់មាត់។

តើការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតអាចជួយខ្ញុំបានដោយរបៀបណា?

របកគំហើញជំងឺមហារីកសួតនៅដំណាក់កាលដំបូង៖ មានជម្រើសក្នុងការព្យាបាលកាន់តែច្រើន និងឱកាសកាន់តែល្អប្រសើរក្នុងការព្យាបាលនៅពេលជំងឺមហារីកត្រូវបានរកឃើញនៅដំណាក់កាលដំបូង។

ភាពស្ងប់ចិត្ត៖ ការពិនិត្យនេះលុបបំបាត់ជំងឺមហារីកសួត ប៉ុន្តែក៏អាចលុបបំបាត់ជំងឺសួតផ្សេងទៀតបានផងដែរ។ ការស្កេន CT ដូសកម្រិតទាប អាចផ្តល់ការធានាដល់សុខភាពសួតរបស់អ្នក។

វាផ្តល់ឱ្យអ្នកនូវឱកាសមួយដើម្បីពិភាក្សាអំពីប្រវត្តិនៃការជក់បារីរបស់អ្នក និងទទួលបានការគាំទ្រ ប្រសិនបើអ្នកជ្រើសរើសផ្តាច់បារី។

តើការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់អ្វីខ្លះ?

ភាពវិជ្ជមានមិនពិត៖ ក្នុងចំណោមមនុស្សទាំងអស់ដែលបានពិនិត្យ ប្រហែល 3 នាក់ក្នុងចំណោម 100 នាក់នឹងរកឃើញដុំពកតូចៗដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ឬហានិភ័យខ្ពស់ខ្លាំង។ ដើម្បីមើលថាតើដុំពកតូចមួយដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ឬមានហានិភ័យខ្ពស់ខ្លាំងជាជំងឺមហារីក នោះត្រូវការធ្វើតេស្តបន្ថែមទៀតដូចជាការស្កេន ឬការកាត់យកជាលិកាបន្តិចដើម្បីធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ។ តិចជាងពាក់កណ្តាលនៃអ្នកដែលមានដុំពកតូចដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ឬហានិភ័យខ្ពស់ខ្លាំងនឹងក្លាយទៅជាមានជំងឺមហារីកសួត។

ការបារម្ភ៖ វាជារឿងធម្មតាទេដែលមានអារម្មណ៍ព្រួយនៅពេលចូលរួមក្នុងការធ្វើតេស្តពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីក។ ខណៈពេលដែលការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតអាចរកឃើញដុំពកតូចៗនៅក្នុងចំនួនមនុស្សពាក់កណ្តាលនៃមនុស្សដែលបានពិនិត្យ ជាង 95% នឹងមិនមែនជាជំងឺមហារីកទេ។ ទោះបីជាដូច្នេះក៏ដោយ វាអាចមានភាពតានតឹងក្នុងការធ្វើស្កេន ការរង់ចាំលទ្ធផល ឬធ្វើស្កេន ឬធ្វើតេស្តបន្ថែម។ ពិភាក្សាជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ដូច្នេះពួកគេអាចផ្តល់ឱ្យអ្នកនូវព័ត៌មានអំពីជំនួយដែលអាចរកបាន។

ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យហួសហេតុ និងការព្យាបាលដែលមិនចាំបាច់៖ ជំងឺមហារីកខ្លះលូតលាស់យឺតណាស់ ហើយប្រហែលជាមិនបង្កបញ្ហានានានៅក្នុងអំឡុងពេលនៃជីវិតរបស់អ្នកទេ។ នេះត្រូវបានគេហៅថា 'ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យហួសហេតុ' ហើយកើតឡើងចំពោះជំងឺមហារីកប្រហែល 1 ក្នុងចំណោម 30 ដែលត្រូវបានគេរកឃើញនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួត។

របកគំហើញបន្ថែមដែលអាចចាត់វិធានការ៖ ការស្កេនអាចមើលឃើញផ្នែកផ្សេងទៀតនៃរាងកាយនៅក ទ្រូង និងពោះផ្នែកខាងលើ។ ពេលខ្លះវាអាចបង្ហាញនូវអ្វីៗនៅក្នុងសួត (អ្វីមួយក្រៅពីជំងឺមហារីកដូចជា ជំងឺហើមសួតដោយខ្យល់ជ្រាបចូល) ឬនៅខាងក្រៅសួត (ដូចជាជំងឺបេះដូង)។ ប្រសិនបើអ្នកមានរបកគំហើញមិនទាក់ទងនឹងជំងឺមហារីកសួតទេ នោះបញ្ជីពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកថ្នាក់ជាតិ (NCSR) នឹងលើកទឹកចិត្តអ្នកឱ្យទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក។ ទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ដើម្បីពិភាក្សាអំពីរបកគំហើញទាំងនោះ។

ការប៉ះពាល់នឹងវិទ្យុសកម្ម៖ ការស្កេន CT ដូសកម្រិតទាប ប្រើបរិមាណវិទ្យុសកម្មដ៏តិចតួច។ វាទាបជាងមួយឆ្នាំនៃការប៉ះពាល់នឹងវិទ្យុសកម្មកើតឡើងតាមធម្មជាតិនៅក្នុងជីវិតធម្មតា។ វាអាចកើតឡើងនៅក្រោមដី ក្នុងដី និងទឹក។ នេះគឺជាកម្រិតទាបនៃវិទ្យុសកម្មដែលមានសុវត្ថិភាព និងអាចធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការវិនិច្ឆ័យនៅដំណាក់កាលដំបូង។

ចុះបើខ្ញុំមានរោគសញ្ញានានាដែលខ្ញុំគិតថាអាចជាជំងឺមហារីកសួត?

ការពិនិត្យគឺមិនសមស្របសម្រាប់អ្នកណាដែលមានរោគសញ្ញាកើតមានជាបន្តដែលមិនអាចពន្យល់បាន រួមទាំងរោគសញ្ញាខាងក្រោមផងដែរ។ មនុស្សទាំងនេះត្រូវការការធ្វើតេស្តផ្សេងៗគ្នា។

ប្រសិនបើអ្នកមានរោគសញ្ញាទាំងនេះ ទោះបីជាការធ្វើតេស្តពិនិត្យចុងក្រោយរបស់អ្នកមានហានិភ័យទាបបំផុត ឬអ្នកស្ថិតនៅចន្លោះការស្កេន សូមពិគ្រោះជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកភ្លាមៗ។

- **ការក្អកថ្មី ឬការក្អកបានផ្លាស់ប្តូរ**
- **ការក្អកមានឈាម**
- **ការដកដង្ហើមខ្លីដោយគ្មានហេតុផល**
- **អស់កម្លាំងយ៉ាងខ្លាំង**
- **ការសម្រកទម្ងន់ដែលមិនអាចពន្យល់បាន។**
- **ឈឺទ្រូងឬស្មាដែលមិនបាត់**

តើការស្កេននឹងត្រូវចំណាយអស់ប៉ុន្មាន?

ការស្កេន CT ដូសកម្រិតទាបដើម្បីពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតនឹងត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយ Medicare។

ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំមិនមានសិទ្ធិទទួល?

កម្មវិធីពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតថ្នាក់ជាតិ គឺជាកម្មវិធីសម្រាប់អ្នកដែលបានបំពេញតាមអាយុ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃប្រវត្តិការជក់បារីខាងក្រោម ហើយមិនមានរោគសញ្ញានានា ដោយមានបំណងស្វែងរកជំងឺមហារីកសួតនៅដំណាក់កាលដំបូង។

ការស្រាវជ្រាវបានរកឃើញថា ការពិនិត្យផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់មនុស្សដែលមានអាយុចន្លោះពី 50 ទៅ 70 ឆ្នាំ ដែលមិនបង្ហាញសញ្ញា ឬរោគសញ្ញានានាដែលលើកឡើងថាមានជំងឺមហារីកសួត ជក់បារី ឬផ្តាច់បារីក្នុងរយៈពេល 10 ឆ្នាំចុងក្រោយ និងមានប្រវត្តិនៃការជក់បារីយៈពេលយូរ។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមមើល **‘ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំមិនមានសិទ្ធិទទួលការពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួត?’ ធនធាន**។ អ្នកអាចនឹងមានសិទ្ធិទទួលនៅពេលអនាគត ដូច្នេះបន្តពិនិត្យជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក។

តើមានអ្វីកើតឡើងបន្ទាប់ពីការស្កេនរបស់ខ្ញុំ?

ពិនិត្យមើលថាព័ត៌មានទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកមានបច្ចុប្បន្នភាព។

ចាំរកមើលលទ្ធផលរបស់អ្នក។ NCSR នឹងប្រាប់ឱ្យអ្នកដឹងពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើបន្ទាប់។ នេះអាចជាការរម្លឹកមួយ (តាមសារជាអក្សរ ឬសំបុត្រ) ដើម្បីពិនិត្យក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំ (ប្រសិនបើអ្នកត្រូវបានរកឃើញថាមានហានិភ័យទាបខ្លាំង) ឬទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកវិញសម្រាប់លទ្ធផលរបស់អ្នក។

ទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកសម្រាប់ការស្កេន CT ដែលមានដូសកម្រិតទាបថ្មីដើម្បីពិនិត្យម្តងទៀត បន្ទាប់ពីអ្នកទទួលបានការរម្លឹកពី NCSR។ អ្នកប្រហែលជាត្រូវការការស្កេនទៀងទាត់បន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមានរបកគំហើញហានិភ័យទាប ឬខ្ពស់ជាងនេះពីការស្កេនរបស់អ្នក។

តើខ្ញុំត្រូវទៅពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតជាញឹកញាប់ប៉ុណ្ណាដែរ?

ពិភាក្សាជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកដើម្បីមើលថាតើអ្នកមានសិទ្ធិសម្រាប់កម្មវិធីដែរឬទេ។ ប្រសិនបើអ្នកមានសិទ្ធិទទួល អ្នកអាចធ្វើការស្កេនរៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង។ អ្នកនឹងត្រូវទៅជួបគ្រូពេទ្យដើម្បីបញ្ជូនអ្នកទៅស្កេន។ អ្នកប្រហែលជាត្រូវការការស្កេនទៀងទាត់បន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមានរបកគំហើញហានិភ័យទាប ឬខ្ពស់ជាងនេះពីការស្កេនរបស់អ្នក។

ប្រសិនបើអ្នកមិនមានរបកគំហើញសំខាន់ៗទេ សូមពិភាក្សាជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកពីរបៀបដែលអ្នកអាចថែទាំសុខភាពសួតរបស់អ្នក រហូតដល់ការស្កេនបន្ទាប់របស់អ្នកក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំទៀត។

សូមចងចាំថា ការពិនិត្យដំណើរការបានល្អបំផុត នៅពេលដែលអ្នកទទួលបានការស្កេនជាទៀងទាត់ ដើម្បីរកមើលការផ្លាស់ប្តូរណាមួយទៅតាមពេលវេលា។ ដូច្នេះ វាជារឿងសំខាន់ក្នុងការត្រឡប់ទៅពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតវិញនៅពេលអ្នកដល់កាលកំណត់។

តើខ្ញុំទៅពិនិត្យនៅកន្លែងណា?

កក់ទុកសម្រាប់ការស្កេនរបស់អ្នកនៅគ្លីនិកវិទ្យុសាស្ត្រនៅក្នុងតំបន់ ឬទីតាំងរថយន្តពិនិត្យចល័ត (នៅតំបន់ជនបទ និងតំបន់ដាច់ស្រយាលមួយចំនួន)។ ប្រាប់ពួកគេថា អ្នកគឺជាអ្នកចូលរួមពិនិត្យរកមើលជំងឺជំងឺមហារីកសួត។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីកម្មវិធីពិនិត្យរកមើលជំងឺមហារីកសួតថ្នាក់ជាតិ៖

www.health.gov.au/nlcsp

Quitline 13 7848

សម្រាប់ជំនួយក្នុងការផ្តាច់បារី៖

www.quit.org.au

DT0004838-v01